

# **TÁJÉKOZTATÓ A BETEGEK JOGAIRÓL ÉS KÖTELEZETTSÉGEIRŐL**

(Az 1997. évi CLIV. törvény alapján)

## **1. Az egészségügyi ellátáshoz való jog**

Minden betegnek joga van – jogszabályban meghatározott keretek között – az egészségi állapota által indokolt, megfelelő, folyamatosan hozzáférhető és megkülönböztetés nélküli egészségügyi ellátáshoz, ezen belül joga van az ellátást végző orvos megválasztásához, amennyiben ezt az intézet működési rendje, a beteg egészségi állapota által indokolt ellátás szakmai tartalma, az ellátás sürgőssége nem zárja ki.

## **2. Az emberi méltósághoz való jog**

Az egészségügyi ellátás során a beteg emberi méltóságát tiszteletben kell tartani.

A beteg jogosult arra, hogy vele tisztelettel és megbecsüléssel bánjanak, személyhez fűződő jogait tartsák tiszteletben.

## **3. A kapcsolattartás joga**

A beteg a fekvőbeteg-gyógyintézetben meglévő feltételektől függően, betegtársai jogainak tiszteletben tartásával és a betegellátás zavartalanságát biztosítva gyakorolhatja, amelynek részleteit a házirend tartalmazza.

A súlyos állapotú betegnek joga van arra, hogy az általa megjelölt személy (hozzátartozó) mellette tartózkodhasson. Feltétel, hogy e jog gyakorlásával a betegellátást, az Intézet rendjét és a betegtársait ne zavarja.

A beteget ezen túlmenően megilleti a vallási meggyőződésének megfelelő egyházi személlyel való kapcsolattartásnak és általában vallása szabad gyakorlásának a joga is.

## **4. Az intézmény elhagyásának joga**

A betegnek joga van az egészségügyi intézményt elhagyni, amennyiben azzal mások testi épségét, egészségét nem veszélyezteti. E jog csak törvényben meghatározott esetekben korlátozható.

A beteg távozási szándékát a kezelőorvosnak bejelenti, aki ezt a tényt a beteg egészségügyi dokumentációjában feltünteti.

## **5. A tájékoztatáshoz való jog**

A betegnek joga van arra, hogy számára érthető módon kapjon tájékoztatást, figyelemmel életkorára, iskolázottságára, ismereteire, lelkiállapotára, e tekintetben megfogalmazott kívánságára, valamint arra, hogy a tájékoztatáshoz szükség esetén és lehetőség szerint tolmácsot, vagy jeltolmácsot biztosítsanak.

A tájékoztatáshoz való ugyanakkor értelemszerűen jog magában foglalja az e jogról való lemondás lehetőségét is, kivéve amikor a betegnek betegsége természetét szükséges ismernie ahhoz, hogy mások egészségét ne veszélyeztesse. A törvény a cselekvőképes beteg számára biztosítja annak lehetőségét, hogy megfelelő alakosságok mellett kijelölje azt a személyt, akit helyette – cselekvőképtelenné válása esetén – tájékoztatni kell.

## **6. Az önrendelkezéshez való jog**

Az önrendelkezési jog gyakorlása keretében a beteg szabadon döntheti el, hogy kíván-e egészségügyi ellátást igénybe venni, illetve annak során mely beavatkozások elvégzésébe egyezik bele, illetve melyeket utasít vissza, figyelembe véve a jogszabályban előírt korlátozásokat.

Bármely egészségügyi beavatkozás feltétele, hogy a beteg beleegyezését szóban, írásban vagy ráutaló magatartással megadhatja, kivéve, ha a törvény eltérően nem rendelkezik. A beteg a beavatkozás elvégzéséhez való beleegyezését bármikor visszavonhatja.

## **7. Az ellátás visszautasításának joga**

A cselekvőképes beteget megilleti az ellátás visszautasításának joga, kivéve, ha annak elmaradása mások életét vagy testi épségét veszélyeztetné.

A beteg minden olyan ellátást, amelynek elmaradása esetén egészségi állapotában várhatóan súlyos vagy maradandó károsodás következne be, csak közokiratban vagy teljes bizonyító erejű magánokiratban, illetve írásképtelensége esetén két tanú együttes jelenlétében utasíthat vissza. Ez utóbbi esetben a visszautasítást az egészségügyi dokumentációban rögzíteni kell, amelyet a tanúk aláírásukkal hitelesítenek.

A visszautasítás csak akkor érvényes, ha egy háromtagú orvosi bizottság a beteget megvizsgálja és egybehangzóan, írásban nyilatkozik arról, hogy a beteg döntését annak következményei tudatában hozta meg, illetve a beteg nyilatkozatát követő 3. napon, – két tanú előtt – ismételten kinyilvánítja a visszautasításra irányuló szándékát. Amennyiben a beteg nem járul hozzá az orvosi bizottság vizsgálatához, a kezelés visszautasítására vonatkozó nyilatkozata nem vehető figyelembe.

A beteg visszautasítási szándékát a kezelő orvosával közli, aki ezt jelenti a főigazgatónak. A háromtagú bizottságot a főigazgató hívja össze. A beteg a visszautasításra vonatkozó nyilatkozatát bármikor, alaki kötöttség nélkül visszavonhatja.

## **8. Az egészségügyi dokumentáció megismerésének joga**

A beteg jogosult megismerni a róla készült egészségügyi dokumentációban szereplő adatait, illetve joga van ahhoz, hogy egészségügyi adatairól tájékoztatást kérjen. Az egészségügyi dokumentációval az egészségügyi intézmény, az abban szereplő adattal a beteg rendelkezik.

A beteg jogosult:

- a gyógykezeléssel összefüggő adatainak kezeléséről tájékoztatást kapni,
- a rá vonatkozó egészségügyi adatokat megismerni,
- az egészségügyi dokumentációba betekinteni, valamint azokról saját költségére másolatot kapni,
- elbocsátásakor zárójelentés kapni,
- egészségügyi adatairól indokolt célra, összefoglaló vagy kivonatos írásos véleményt kapni.

A beteg jogosult az adott betegségével kapcsolatos egészségügyi ellátásának ideje alatt az általa meghatározott személyt írásban felhatalmazni a rá vonatkozó egészségügyi dokumentációba való betekintésre, illetve arra, hogy azokról másolatot készíttessen. Erre vonatkozó információt az intézeti szabályzat tartalmazza.

## **9. Az orvosi titoktartáshoz való jog**

A beteg jogosult arra, hogy az egészségügyi ellátásában részt vevő személyek az ellátása során tudomásukra jutott egészségügyi és személyes adatait csak az arra jogosulttal közöljék és azokat bizalmasan kezeljék.

A betegnek joga van megnevezni azt a személyt, akit egészségi állapotának alakulásáról értesíthetnek, illetve joga van bármely személyt ebből kizárni. A beteg által megnevezett személyt az Intézet köteles értesíteni a beteg elhelyezéséről és annak megváltoztatásáról, valamint egészségi állapotának jelentős mértékű változásáról.

## **10. A beteg kötelezettségei**

A beteg köteles tiszteletben tartani az Intézet házirendjében lefektetett intézményi rendet.

A beteg köteles az ellátásában közreműködő egészségügyi dolgozókkal együttműködni:

Köteles tájékoztatást adni – saját betegségével összefüggésben – mindarról, amely szükséges a kórisme megállapításához, a megfelelő kezelési terv elkészítéséhez és a beavatkozások elvégzéséhez, így korábbi betegségről, gyógykezeléséről, gyógyszer gyógyhatású készítmény szedéséről, egészségkárosító kockázati tényezőiről, továbbá mindarról, amellyel mások életét, testi épségét veszélyeztetheti, így különösen a fertőző betegségekről és a foglalkozás végzését kizáró megbetegedésekről és állapotokról.

Fertőző betegségek esetén meg kell nevezni azon személyeket, akiktől a fertőző betegséget megkaphatta, illetve akiket megfertőzhetett.

A kezelőorvost tájékoztatni kell minden, az egészségügyi ellátást érintő, általa korábban tett jognyilatkozatáról.

A beteg kötelezettsége a gyógykezelésével kapcsolatban kapott rendelkezéseket betartani, a jogszabály által előírt térítési díjat megfizetni, illetve a jogszabályban előírt személyes adatait hitelt érdemlően igazolni.